

7.2. Инвестиционен анализ на програмата от мерки

7.2.1. Стойност на предвидените мерки

За опазване и подобряване на състоянието на водите в рамките на речния басейн, за устойчивото им използване и постигане на екологичните цели за повърхностните и подземни води, като част от Плана за управление на Дунавския речен басейн /ПУРБ/ се разработва Програма от мерки, като се взема предвид резултатите от анализите, изискани съгласно член 5 от Рамковата Директива за водите, с оглед постигането на целите, посочени в член 4 от Директивата.

Предмет на настоящия инвестиционен анализ на програмите от мерки е изчисляването на нетната им настояща стойност по реализирането на мерките. **За цялата територия на БДДР-Плевен общата сума на Програмата от мерки включена в ПУРБ възлиза на 1 730 412 726 евро.**

В ПУРБ на Дунавския речен басейн са предвидени следните основни и допълнителни мерки, със съответната им стойност, представени съответно в *Таблица 7.2.1* и *Таблица 7.2.2*.

Таблица 7.2.1

МЕРКИ ЗА ДОСТИГАНЕ НА ДОБЪР ЕКОЛОГИЧЕН СТАТУС	ЕДИНИЧНА СТОЙНОСТ НА МЯРКАТА
Изграждане на нови ПСОВ за населени места от 2 000 до 10 000 е.ж.	380 Евро/е.ж.
Изграждане на нови ПСОВ за населени места от 10 000 до 20 000 е.ж.	232 Евро/е.ж.
Изграждане на нови ПСОВ за населени места над 20 000 е.ж.	164 Евро/е.ж.
Разширение, реконструкция и модернизация за отстраняване на азот и фосфор на ПСОВ за агломерации над 10 000 е.ж.	Стойността на станцията, завишена с 10% *
Разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ за агломерации от 2 000-10 000 е.ж.	Стойността на станцията, завишена с 10% *
Доизграждане на ПСОВ с вече изградено механично стъпало за агломерации над 10 000 е.ж.	2/3 от стойността на станцията *
Изграждане на нова канализационна мрежа за населени места от 2 000 до 10 000 е.ж.	1 840 Евро/е.ж.
Изграждане на нова канализационна мрежа за населени места от 10 000 до 50 000 е.ж.	800 Евро/е.ж.
Изграждане на нова канализационна мрежа за населени места над 50 000 е.ж.	400 Евро/е.ж.
Закриване на общински депа	14 000 Евро/дка
Учредяване и изграждане на Санитарно – Охранителни Зони за подземно защитено тяло	8 790 Евро/ СОЗ
Учредяване и изграждане на Санитарно – Охранителни Зони за подземно незащитено тяло	18 825 Евро/ СОЗ
Учредяване и изграждане на Санитарно – Охранителни Зони за повърхностно водно тяло	23 908 Евро/ СОЗ

Таблица 7.2.2

МЕРКИ ЗА ДОСТИГАНЕ НА ДОБЪР ЕКОЛОГИЧЕН СТАТУС	СТОЙНОСТ НА МЯРКАТА/ЕВРО/
Обучения по прилагане на Добри земеделски практики	410 040
Въвеждане и поддържане на воден режим, максимално близък до предишния естествен режим в Природен резерват "Сребърна". Задържане на сукцесията и намаляване равнището на еутрофикацията. Необходими средства на реализиране на мярката	1 958 248
Възстановяване на 37 ха заливни гори в Природен резерват "Сребърна"	107 372
Ревизиране и актуализация на Плана за управление на Природен резерват "Сребърна"	76 694
Възстановяване на самоподдържащи се влажни екосистеми в Природен парк "Персина" – блато "Кайкуша"	102 258
Подпомагане възстановяването на 450 ха естествени заливни гори в Природен парк "Персина"	613 550
Поддържане водния режим и приоритетни местообитания във възстановени влажни зони в Природен парк "Персина"	102 258
Поддържане водния режим и приоритетни местообитания във възстановени влажни зони в Защитена местност "Калимок-Бръшлен":	102 258
Възстановяване на 125 ха заливни гори в Защитена местност "Калимок-Бръшлен"	360 460
Изготвяне на Програма за осигуряване свързаността на влажните зони в защитени територии и защитени зони, които са зависими от водното тяло на река Дунав - Защитена местност "Орсоя", Защитена местност "Гарвански блата", Защитена местност "Малък Преславец" и др.	153 388

I. Мерки, свързани с пречистване на отпадъчни води и изграждане на канализационна система на територията на БДДР-Плевен (Приложение 7.2.1):

1. Изграждане на пречиствателни станции за агломерации от 2000 до 10 000 е.ж. със срок на изграждане до 2014 г., съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води.

В района за басейново управление на БДДР-Плевен е необходимо да бъдат изградени общо **140 бр. ГПСОВ** за населените места от 2000 до 10 000 е.ж. на обща стойност **233 364 913 евро**, в което са включени разходи по изграждане, експлоатация и поддръжка на съоръженията.

Разпределението на пречиствателните станции, необходими да бъдат изградени по поречия е както следва:

- За поречие Реки Западно от Огоста: 9 броя пречиствателни станции на обща стойност 14 812 927 евро;
- За поречие Ерма: 1 брой пречиствателна станция на стойност 1 618 271 евро;
- За поречие Нишава: 2 броя пречиствателни станции на обща стойност 4 128 264 евро;
- За поречие Огоста: 16 броя пречиствателни станции на обща стойност 24 794 186 евро;

- За поречие Искър: 24 броя пречиствателни станции на обща стойност 42 497 583 евро;
- За поречие Вит: 14 броя пречиствателни станции на обща стойност 23 250 392 евро;
- За поречие Осъм: 6 броя пречиствателни станции на обща стойност 10 096 811 евро;
- За поречие Янтра: 17 броя пречиствателни станции на обща стойност 26 981 162 евро;
- За поречие Русенски Лом: 9 броя пречиствателни станции на обща стойност 15 962 888 евро;
- За поречие Добруджански реки: 30 броя пречиствателни станции на обща стойност 47 365 876 евро;
- За поречие Дунав: 13 броя пречиствателни станции на обща стойност 21 856 553 евро.

2. Изграждане на пречиствателни станции за за агломерации от 10 000 до 20 000 е.ж. със срок на изграждане до 2010 г., съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води.

На територията на БДДР-Плевен е необходимо да бъдат изградени общо **17 бр. ГПСОВ** за населените места от 10 000 до 20 000 е.ж. на обща стойност **80 359 932 евро**, в което са включени разходи по изграждане, експлоатация и поддръжка на съоръженията.

Разпределението на пречиствателните станции, необходими да бъдат изградени по поречия е както следва:

- За поречие Огоста: 1 брой пречиствателна станция на обща стойност 5 514 790 евро;
- За поречие Искър: 7 броя пречиствателни станции на обща стойност 33 149 326 евро;
- За поречие Вит: 1 броя пречиствателна станция на обща стойност 5 900 009 евро;
- За поречие Осъм: 1 броя пречиствателна станция на обща стойност 4 764 773 евро;
- За поречие Янтра: 5 броя пречиствателни станции на обща стойност 22 900 464 евро;
- За поречие Добруджански реки: 1 броя пречиствателна станция на обща стойност 3 356 199 евро;
- За поречие Дунав: 1 брой пречиствателна станция на обща стойност 4 774 371 евро.

3. Изграждане на пречиствателни станции за агломерации над 20 000 е.ж. със срок на изграждане до 2010 г., съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води.

Необходимо е да бъдат изградени общо **8 бр. ГПСОВ** за населените места над 20 000 е.ж. на обща стойност **53 341 342 евро**, в което са включени разходи по изграждане, експлоатация и поддръжка на съоръженията.

Разпределението на пречиствателните станции, необходими да бъдат изградени по поречия е както следва:

- За поречие Огоста: 1 брой пречиствателна станция на обща стойност 5 004 311 евро;
- За поречие Искър: 2 броя пречиствателни станции на обща стойност 9 023 574 евро;
- За поречие Янтра: 1 броя пречиствателна станция на обща стойност 7 951 388 евро;
- За поречие Дунав: 4 броя пречиствателна станция на обща стойност 31 362 069 евро.

3.а Агломерации, в които в момента се изграждат пречиствателни станции.

В ход е изграждането на **6 бр. ГПСОВ** за населените места: Ловеч, Козлодуй, Етрополе, Монтана, Попово и Русе. Общата стойност на съоръженията е **58 656 651 евро**, в което са включени разходи по изграждане, експлоатация и поддръжка на съоръженията.

Сумата от **58 656 651 евро** представлява съвкупност от:

- Остатъчната неизразходвана част от инвестиционните разходи, по проектите за изграждане на станциите в Ловеч, Козлодуй, Русе, Етрополе и Попово;
- Сумата от общите инвестиционните разходи по проекти за изграждане на станцията в Монтана, тъй като за нея в БДДР-Плевен не постъпи информация към момента на изготвяне на ПУРБ за усвоените средства и остатъчната сума за усвояване по инвестицията;
- Сумата от предстоящите разходи по експлоатация и поддръжка за станциите в шестте агломерации.

Разпределението на сумата от **58 656 651 евро** по поречия е както следва:

- За поречие Огоста: за 1 брой пречиствателна станция - 6 683 769 евро;
- За поречие Искър: за 1 брой пречиствателна станция - 4 143 944 евро;
- За поречие Осъм: за 1 брой пречиствателна станция - 8 214 605 евро;
- За поречие Русенски Лом: за 1 брой пречиствателна станция – 2 055 144 евро;
- За поречие Добруджански реки: за 1 брой пречиствателна станция 32 774 513 евро;
- За поречие Дунав: 1 брой пречиствателна станция - 4 784 676 евро.

4. Разширение, реконструкция и модернизация за отстраняване на азот и фосфор на ПСОВ които вече са изградени, за агломерации над 10 000 е.ж.

В Програмата от мерки е предвидено прилагането на тази мярка за **8 броя** пречиствателни станции и общата ѝ стойност възлиза на **26 797 903 евро**.

Разпределението на сумата по поречия е както следва:

- За поречие Огоста: за 2 броя пречиствателни станции – 756 716 евро;
- За поречие Искър: за 2 броя пречиствателни станции – 21 630 335 евро;
- За поречие Вит: за 1 брой пречиствателна станция – 2 965 354 евро;
- За поречие Янтра: за 2 броя пречиствателни станции – 631 458 евро;
- За поречие Русенски Лом: за 1 брой пречиствателна станция – 814 040 евро.

5. Разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ, които вече са изградени, за агломерации от 2 000 до 10 000 е.ж.

Мярката е съобразена с разпоредбите на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води и се предвижда да бъде приложена за **3 броя съществуващи пречиствателни станции**.

Общата ѝ стойност е **632 472 евро**, която се отнася за поречие Искър, за населените места с.Врачеш, гр.Правец и с.Елин Пелин съответно както следва: **342 790 евро, 50 482 евро и 239 200 евро**.

6. Доизграждане на ПСОВ, с вече изградено механично стъпало за агломерации над 10 000 е.ж., се предвижда за **6 броя ПСОВ по поречия:**

- За поречие Искър: за 1 брой пречиствателна станция - 4 071 590 евро;
- За поречие Осъм: за 1 брой пречиствателна станция - 4 482 025 евро;
- За поречие Янтра: 1 брой пречиствателна станция - 1 922 731 евро;
- За поречие Добруджански реки: за 2 броя пречиствателни станции - 8 540 506 евро;
- За поречие Дунав: 1 брой пречиствателна станция - 4 225 457 евро.

Реализирането на мярката възлиза общо на **23 242 309 евро**.

7. Изграждане на нова канализационна мрежа за агломерации от 2000 до 10 000 е.ж. със срок на изграждане до 2014 г., съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води.

В района за басейново управление на БДДР-Плевен е необходимо да се изгради нова канализационна мрежа в населените места от 2000 до 10 000 е.ж. на обща стойност **907 370 954 евро**, в която са включени разходи по изграждане и поддръжка на канализационната мрежа.

Разпределението на необходимите средства по поречия е както следва:

- За поречие Реки Западно от Огоста в размер на 54 608 664 евро;
- За поречие Ерма в размер на 718 713 евро;
- За поречие Нишава в размер на 5 912 435 евро;
- За поречие Огоста в размер на 107 562 929 евро;
- За поречие Искър в размер на 165 968 573 евро;
- За поречие Вит в размер на 92 843 332 евро;
- За поречие Осъм в размер на 36 098 401 евро;
- За поречие Янтра в размер на 88 469 748 евро;
- За поречие Русенски Лом в размер на 67 087 931 евро;
- За поречие Добруджански реки в размер на 212 065 767 евро;
- За поречие Дунав в размер на 76 034 461 евро.

8. Изграждане на нова канализационна мрежа за агломерации от 10 000 до 50 000 е.ж. със срок на изграждане до 2010 г., съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води.

В района за басейново управление на БДДР-Плевен е необходимо да се изгради нова канализационна мрежа в населените места от 10 000 до 50 000 е.ж. на обща стойност **191 234 587 евро**, в която сума са включени разходи по изграждане и поддръжка на канализационната мрежа.

Разпределението на необходимите средства по поречия е както следва:

- За поречие Огоста в размер на 6 441 301 евро;
- За поречие Искър в размер на 81 742 487 евро;
- За поречие Вит в размер на 17 411 851 евро;
- За поречие Осъм в размер на 6 427 739 евро;
- За поречие Янтра в размер на 10 170 474 евро;
- За поречие Русенски Лом в размер на 10 536 611 евро;
- За поречие Добруджански реки в размер на 26 528 155 евро;
- За поречие Дунав в размер на 31 975 969 евро.

9. Необходимо е да бъде изградена нова канализационна мрежа за населените места над 50 000 е.ж. на обща стойност **53 957 755 евро**, в която са включени разходи по изграждане и поддръжка на съоръженията. Съгласно изискванията на Директива 91/271/ЕС за Градските отпадъчни води срокът на изграждането на мрежата е до 2010 г.

Разпределението на средствата по поречия е както следва:

- За поречие Огоста в размер на 6 509 103 евро;
- За поречие Вит в размер на 13 045 328 евро;
- За поречие Осъм в размер на 2 291 747 евро;
- За поречие Янтра в размер на 13 180 934 евро;

- За поречие Русенски Лом в размер на 9 912 822 евро;
- За поречие Добруджански реки в размер на 7 838 046 евро;
- За поречие Дунав в размер на 1 179 775 евро.

При определяне на настоящата стойност на мерките за пречистване и канализация са използвани единичните цени, докладвани по чл.17 от Директивата за градските отпадъчни води:

1. за ПСОВ:

- до 10 000 е.ж. - 380 евро на е.ж.
- до 20 000 е.ж. - 232 евро на е.ж.
- над 20 000 е.ж. - 164 евро на е.ж.
- за доизграждане ПСОВ с вече изградено механично стъпало – инвестиционните разходи, експлоатационните разходи и разходите за поддръжка съставляват 2/3 от стойността на станцията
- за разширение, реконструкция и модернизация за отстраняване на азот и фосфор на изградена ГПСОВ над 10 000 е.ж. разходите за инвестиции, експлоатация и поддръжка съставляват 1/10 част от стойността за изграждане на нова станция
- за разширение, реконструкция и модернизация на изградена ГПСОВ от 2 000 до 10 000 е.ж. разходите за инвестиции, експлоатация и поддръжка също съставляват 1/10 част от стойността за изграждане на нова станция
- За пречиствателните станции, които са в процес на изграждане настоящата стойност, определена в ПУРБ е сума от:
 - инвестиционни разходи - остатъчната неусвоена стойност на инвестицията за ПСОВ в Ловеч, Козлодуй, Русе и Етрополе и общата стойност на инвестиционните разходи за ПСОВ в Монтана и Попово;
 - експлоатационни разходи за шестте ПСОВ в момент на изграждане;
 - разходи по поддръжка за шестте ПСОВ в момент на изграждане.

2. За канализационна мрежа

- до 10 000 е.ж. - 200 евро на линеен метър, 9.2 м на жител
- до 50 000 е.ж. - 200 евро на линеен метър, 4 м на жител
- над 50 000 е.ж. - 200 евро на линеен метър, 2 м на жител

Средствата за канализацията се изчисляват по формулата: брой на реалните жители, за които остава да се изгради канализационна мрежа * 200 евро * съответната дължина в зависимост от големината на агломерацията.

Единичната стойност на мерките за пречистване и канализация са съгласувани с Камарата на инженерите в РБългария и са използвани при разработването на Доклад за прилагане на Директива 91/271/ЕЕС (2009), изготвен на основание чл.16 от Директивата (http://www.moew.government.bg/recent_doc/waters/Doklad_za_prilagane_na_Direktiva_91_271.pdf).

При изчисляване на нетната настояща стойност на средствата, необходими за пречистване и канализация са използвани параметри, заложи в модел на “Екорис”, консултант в Туининг проект „Анализи и икономическа аргументация на програмата от мерки”.

Проектът е част от холандската предприемаческа програма, която има за цел да съдейства на България да изпълни критериите на членство в ЕС чрез проекти, които се занимават с въвеждането на Европейското законодателство; в този случай конкретно с въвеждането на РДВ. Целта на проекта е укрепване на капацитета на Министерството на околната среда и водите и на

Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ за разработването на финансово-икономически обосновки за планове за управление на водите съгласно член 5 и 9 на Европейската РДВ. Проектът се реализира от консорциум, в който ЕКОРИС Холандия (водеща организация), Grontmij, Witteveen&Bos и ECORYS SEE.

В горесцитирания модел са заложили следните параметри:

- Дисконтов фактор 5% (препоръчан в Оперативна Програма „Околна Среда“ за всички проекти);
- 20 годишен икономически живот на инвестицията, съгласно данъчно признатата амортизация за този вид активи в българското законодателство;
- Единични стойности на инвестицията, докладвани по чл.17 от Директивата за градските отпадъчни води;
- Изчислените суми за изграждане на ГПСОВ, включват инвестиционни разходи, ежегодни експлоатационни разходи, както и разходи за поддръжка, предвидени на всеки пет години от живота на съоръженията за ГПСОВ.
- Изчислените суми за изграждане на канализационна мрежа, включват инвестиционни разходи, както и ежегодни разходи за поддръжка на съоръженията;
- Експлоатационните разходи за ГПСОВ представляват 5 % годишно от стойността на инвестиционните разходи;
- Разходите по поддръжка представляват 2,5 % годишно от стойността на инвестиционните разходи за ГПСОВ и 3 % годишно от инвестиционните разходи за канализация.

II. Мерки, свързани със закриване на общински депа

На територията на БДДР-Плевен е предвидено закриване на **77 броя общински депа**, разпределени по водни тела, отразени в (*Приложение 7.2.2*).

Закриването на общинските депа, включва разходи на обща стойност **25 646 180 евро**.

Съгласно Доклада за Развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна Програма “Околна среда 2007-2013 г.”, въз основа на задължителните технически изисквания към закриването на съществуващите депа в Директива 1999/31/ЕО за депониране на отпадъци, и проведено проучване на пазара, цената за закриване е определена на не повече от **14 000 евро на декар**.

III. Мерки, свързани със учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони /СОЗ/

Мерките, свързани с учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони за водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване се прилагат, съгласно Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека и Директива на ЕС 75/440/ЕЕС относно изискванията за качествата на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

1. Учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони за **подземни защитени тела** на територията на БДДР-Плевен (*Приложение 7.2.3*).

Остойносттаването на мярката е осъществено на базата на вече реализирани технически проекти за учредени и изградени СОЗ за подземни защитени тела, при което е формирана средна единична цена в размер на **8 790 евро** и обща стойност за цялата територия на БДДР-Плевен **29 589 144 евро**.

2. Учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони за подземни **незащитени тела** на територията на БДДР-Плевен (*Приложение 7.2.3*).

Остойносттаването на мярката е осъществено на базата на вече реализирани технически проекти за учредени и изградени СОЗ за подземни незащитени тела, при което е формирана средна единична цена в размер на **18 825 евро** и обща стойност за цялата територия на БДДР-Плевен **40 415 049 евро**.

3. Учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони за **повърхностни водни тела** на територията на БДДР-Плевен (*Приложение 7.2.4*).

Остойносттаването на мярката е осъществено на базата на вече реализирани технически проекти за учредени и изградени СОЗ за повърхностни водни тела, при което е формирана средна единична цена в размер на **23 908 евро** и обща стойност за цялата територия на БДДР-Плевен **1 817 009 евро**.

Общата сума за Учредяване и изграждане на Санитарно Охранителни Зони за повърхностни и подземни водни тела /защитени и незащитени/ възлиза на **71 821 202 евро**.

При остойносттаване на мерките са взети в предвид повърхностни и подземни водоизточници, експлоатирани както от В и К-дружествата на територията на БДДР-Плевен, така и водоизточниците на физически и други юридически лица – титуляри на разрешителни за питейно-битово водоснабдяване.

IV. Мерки, свързани със обучение по прилагане на “Добри земеделски практики”

За опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, съгласно Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници е необходимо провеждане на **обучение и информиране на земеделските стопани за прилагане на правилата за добра земеделска практика**.

Единичната цена, свързана с обучение за прилагането на Добри земеделски практики на земеделски производители, кандидатстващи по проектни предложения към мерките от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. е в размер на **102 евро**.

Общата стойност на средствата, необходими за обучение на земеделските стопани за прилагане на правилата за добра земеделска практика е изчислена за всички земеделски производители на територията на БДДР-Плевен, които задължително следва да преминават гореспоменатия курс на обучение и възлиза на **410 040 евро**, представена в *Приложение 7.2.5*.

V. Мерки за река Дунав в българския участък, залегнали в Планове за управление на защитени територии и в Плана за заливните гори, съгласно Становище по Екологична оценка на ПУРБ №6-2/2009 г. на МОСВ:

➤ Въвеждане и поддържане на воден режим, максимално близък до предишния естествен режим в Природен резерват “Сребърна”. Задържане на сукцесията и намаляване равнището на еутрофикацията. Необходими средства на реализиране на мярката: **1 958 248 евро**;

➤ Възстановяване на 37 ха заливни гори в Природен резерват “Сребърна”: **107 372 евро**;

➤ Ревизиране и актуализация на Плана за управление на Природен резерват “Сребърна”: **76 694 евро**;

➤ Възстановяване на самоподдържащи се влажни екосистеми в Природен парк “Персина” – блато “Кайкуша”: **102 258 евро**;

➤ Подпомагане възстановяването на 450 ха естествени заливни гори в Природен парк “Персина”: **613 550 евро**;

- Поддържане водния режим и приоритетни местообитания във възстановени влажни зони в Природен парк "Персина": **102 258 евро**;
- Поддържане водния режим и приоритетни местообитания във възстановени влажни зони в Защитена местност "Калимок-Бръшлен": **102 258 евро**;
- Възстановяване на 125 ха заливни гори в Защитена местност "Калимок-Бръшлен": **360 460 евро**;
- Изготвяне на Програма за осигуряване свързаността на влажните зони в защитени територии и защитени зони, които са зависими от водното тяло на река Дунав - Защитена местност "Орсоя", Защитена местност "Гарвански блата", Защитена местност "Малък Преславец" и др.: **153 388 евро**.

Общата стойност на горесцитираните мерки за река Дунав, предвидени в Плановете за управление на Защитена местност "Калимок-Бръшлен", Природен парк "Персина" и Природен резерват "Сребърна" възлиза на 3 576 486 евро.

7.2.2. Оценка на възстановяването на разходите за водни услуги предвид дългосрочните прогнози за предлагане и потребление на вода

Разгледаните по-горе мерки, които са включени в ПУРБ, целят достигане към 2015 г. на добро състояние на водите в съответствие с изискванията на РДВ 2000/60/ЕС. Периодът, в който тези мерки трябва да бъдат реализирани е 2009-2015 г. За целите на последващия анализ е необходимо да се извърши разпределение по години на предвидените по мерките средства. В тази връзка, обаче е необходимо да се направят няколко уточнения.

При някои групи от мерки, България има вече поети ангажименти по силата на Договора за присъединяване към Европейския съюз. Такива са:

- Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. – до 31.12.2010 г.;
- Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. – до 31.12.2014 г.;

Задължителният характер на тези ангажименти и налагането на глоби върху България при неспазването им, изисква разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. да бъдат включени изцяло в 2010 г. Разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. ще бъдат разпределени в периода 2011-2014 г. Разпределянето им по години следва логиката, че най-малко разходи ще се извършват през първата година (2011 г.) и с напредването на реализацията на съответните инвестиционни проекти разходите ще се увеличават и ще бъдат най-високи през последната година от реализацията им (2014 г.).

От друга страна учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници) също трябваше вече да е приключило по силата на редица нормативни изисквания. Това също прави свързаните със СОЗ мерки неотложни и налага тяхната реализация още през 2010 г.

Въпреки значението им за постигане на добро състояние на водите, разходите за закриване и рекултивация на депа за ТБО са разгледани само в тази точка като компонент на мерките по ПУРБ, но не се разглеждат по-нататък в анализа. Причината за това е, че по-нататък в изложението се извършва анализ на това до каква степен приходите от потребителите от водни услуги могат да осигурят покриването на разходите за водни услуги (оперативни и

инвестиционни), а закриването и рекултивацията на депата за ТБО по същество не е разход за водна услуга и финансирането на такъв разход трябва да става с приходи от такса-битови отпадъци. При констатиране на невъзможност от страна на постъпленията от потребителите на водни услуги да покрият разходите за водни услуги (оперативни и инвестиционни), по-нататък в анализа се търсят възможности от страна на различни източници на финансиране включително оперативните програми, да покрият този недостиг.

Резултатите от оценката на възстановяването на разходите за водни услуги през прогнозния период са представени в следващата Таблица 7.2.3 Оценка на възстановяването на разходите за водни услуги в ДРБУВ през прогнозния период.

Таблица 7.2.3

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - общо	108%	113%	73%	131%	143%	149%	151%	154%
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - <i>домакинства</i>	121%	127%	80%	150%	165%	172%	175%	178%
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - <i>индустрия</i>	65%	64%	43%	67%	68%	68%	67%	67%
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - <i>селско стопанство</i>	99%	107%	93%	120%	133%	139%	141%	143%
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - <i>услуги</i>	120%	127%	80%	149%	164%	171%	174%	177%
Възстановяване на финансовите разходи за водоснабдяване - <i>туризъм</i>	121%	127%	80%	150%	165%	172%	175%	178%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - общо	107%	112%	72%	129%	141%	147%	149%	151%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - <i>домакинства</i>	119%	125%	79%	147%	162%	169%	172%	175%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - <i>индустрия</i>	64%	63%	42%	66%	68%	67%	67%	66%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - <i>селско стопанство</i>	98%	107%	93%	120%	132%	138%	140%	143%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - <i>услуги</i>	119%	125%	79%	147%	161%	168%	171%	174%
Възстановяване на финансовите и ресурсните разходи за водоснабдяване - <i>туризъм</i>	121%	127%	80%	149%	165%	172%	175%	178%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - общо	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - <i>домакинства</i>	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - <i>индустрия</i>	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - <i>селско стопанство</i>	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - <i>услуги</i>	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за канализация - <i>туризъм</i>	28,4%	33,0%	34,7%	37,5%	39,6%	41,8%	45,3%	46,2%

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - общо	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - <i>домакинства</i>	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - <i>индустрия</i>	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - <i>селско стопанство</i>	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - <i>услуги</i>	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за канализация - <i>туризъм</i>	20,5%	22,4%	6,0%	14,2%	11,8%	7,6%	6,0%	46,2%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - общо	31,4%	33,5%	49,5%	55,5%	58,7%	61,1%	69,8%	75,2%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>домакинства</i>	29,4%	30,5%	49,3%	55,3%	58,6%	61,2%	71,3%	76,8%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>индустрия</i>	38,1%	43,3%	53,0%	59,2%	62,4%	64,7%	70,2%	76,1%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>селско стопанство</i>	35,6%	40,0%	48,2%	53,3%	55,5%	57,0%	61,3%	66,0%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>услуги</i>	32,2%	36,7%	44,9%	50,2%	52,9%	54,9%	59,6%	64,7%
Възстановяване на финансовите разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>туризъм</i>	32,1%	36,6%	44,8%	50,1%	52,9%	54,9%	59,6%	64,7%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - общо	24,9%	31,6%	9,5%	43,8%	40,0%	29,6%	26,6%	90,4%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>домакинства</i>	25,9%	33,0%	9,7%	44,4%	40,6%	30,0%	26,9%	91,3%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>индустрия</i>	23,1%	29,4%	9,2%	42,2%	38,5%	28,5%	25,9%	88,0%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>селско стопанство</i>	23,1%	29,4%	9,2%	42,2%	38,5%	28,5%	25,9%	88,0%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>услуги</i>	23,1%	29,4%	9,2%	42,2%	38,5%	28,5%	25,9%	88,0%
Възстановяване на финансовите и екологични разходи за пречистване на отпадъчни води - <i>туризъм</i>	23,1%	29,4%	9,2%	42,2%	38,5%	28,5%	25,9%	88,0%

Бележки: Използването на относителните дялове на отведените и пречистените води от различните потребителски групи от една страна при изчисляването на прогнозните приходи и от друга страна използването им като база за разпределяне на разходите, както и използването на единни цени за всички потребителски групи, е причина за еднаквите проценти на възстановяването на разходите при отвеждането и пречистването на отпадъчните води при много от потребителските групи.

Въз основа на резултатите от оценката могат да се направят следните изводи:

- През прогнозния период приходите от доставка на вода са достатъчни за възстановяването на свързаните с това разходи. Единствено през 2010 г., когато се планира осъществяването на мерките свързани с учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници) тези приходи ще бъдат недостатъчни.
- При отвеждането на отпадъчни води се наблюдава недостиг на средства през целия прогнозен период. В периода 2010-2014 г. възстановяването на финансовите разходи се движи в диапазона 34,7-46,2%, а възстановяването на финансовите и екологичните разходи е 6-46%. Ниската степен на възстановяването на финансовите и екологичните разходи особено в годините 2010 и 2014 г. се дължи на голямата концентрация на инвестиции през тези две години. Сравнително високите стойности на възстановяване на разходите през 2015 г. се дължат на факта, че поради поетите от България ангажименти големите инвестиции свързани с канализацията трябва да приключат до края на 2014 г.
- При пречистването на отпадъчни води също се наблюдава недостиг на средства през целия прогнозен период. В периода 2010-2014 г. възстановяването на финансовите разходи се движи в диапазона 49,5-75,2%, а възстановяването на финансовите и екологичните разходи е 9,5-90%. Ниската степен на възстановяването на финансовите и екологичните разходи в годините 2010 и 2014 г. се дължи на голямата концентрация на инвестиции през тези две години. Сравнително високите стойности на възстановяване на разходите през 2015 г. се дължат на факта, че поради поетите от България ангажименти големите инвестиции свързани с пречистването на отпадъчни води трябва да приключат до края на 2014 г.

При интерпретацията на горната таблица е необходимо да се посочи, че тя разглежда възстановяването на разходите само за услугите снабдяване с вода, отвеждане на отпадъчни води (канализация) и пречистване на отпадъчни води. За да бъде получена по-цялостна картина относно равнището на възстановяване на разходите през прогнозния период е необходимо приходите и разходите да бъдат съпоставяни общо на равнище район и общо за всички услуги.

Въз основа на:

- прогнозните приходи от водни услуги (всички групи приходи от всички групи потребители);
- прогнозните разходи на ВиК дружествата за доставка на вода;
- прогнозните разходи на хидромелиоративните системи за доставка на вода;
- прогнозните финансови разходи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води;
- разчетите по мерките, включени в ПУРБ, разпределени по групи мерки и по години;

може да се съставни следната обобщена таблица, която дава представа за възможностите на района да осигури финансиране на програмата от мерки към ПУРБ.

Таблица 7.2.4 Обобщена таблица за възстановяване на разходите в ДРБУВ до 2015 г.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Приходи от доставка на вода от ВиК операторите	хил.лв.	192 396	215 814	231 159	251 939	286 211	309 128	326 709	345 226
Приходи от доставка на вода от хидромелиорациите	хил.лв.	10 464	11 964	12 969	14 281	16 396	17 791	18 830	19 893
Приходи от такси за водоползване (доставка на вода от собствено снабдяване)	хил.лв.	1 026	1 035	1 042	1 046	1 048	1 048	1 046	1 042
Приходи от отвеждане на отпадъчни води от ВиК операторите	хил.лв.	20 287	24 652	26 960	30 370	33 449	36 703	41 369	43 807
Приходи от пречистване на отпадъчни води от ВиК операторите	хил.лв.	16 878	18 709	28 784	33 489	36 770	39 704	47 009	52 526
Общо приходи		241 050	272 175	300 913	331 125	373 875	404 374	434 963	462 494
Разходи									
Разходи на ВиК дружествата за доставка на вода	хил.лв.	168 842	175 596	182 619	189 924	197 521	205 422	213 639	222 184
Инвестиционни проекти за водоснабдяване в историческия период	хил.лв.	6 582	13 586						
Разходи на хидромелиорациите за доставка на вода	хил.лв.	11 654	12 120	12 605	13 109	13 633	14 179	14 746	15 336
Разходи за опазване на водите (вкл.финансови разходи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води)	хил.лв.	115 344	120 360	125 466	130 715	136 083	141 574	147 190	152 937
Екологични разходи в историческия период		51 726	48 763						
Ресурсни разходи	хил.лв.	2 156	2 425	2 594	2 827	3 220	3 475	3 664	3 863
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализация за агломерации с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.			623 753					
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за отвеждане и пречистване на отпадъчни води за агломерации с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.				15 871	15 871	15 871	15 871	15 871
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализационна мрежа за агломерации с население 2000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.				159 026	238 538	477 077	715 615	
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за отвеждане и пречистване на отпадъчни води за агломерации с население 2 000- 10 000 е.ж.	хил.лв.								32 704
Мерки от ПУРБ - инвестиции в учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници)	хил.лв.			140 470					
Мерки от ПУРБ - обучение по добри фермерски практики	хил.лв.					200	200	200	200

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Мерки от ПУРБ - свързани с управлението на влажните зони	хил.лв.					1 749	1 749	1 749	1 749
Общо	хил.лв.	356 304	372 849	1087 506	511 472	607 838	862 090	1 116 742	444 528
Степен на възстановяване на разходите	%	67,65%	73,00%	27,67%	64,74%	61,51%	46,91%	38,95%	104,04%
Недостиг от средства	хил.лв.	-115 253	-100 675	-786 593	-180 347	-233 963	-457 716	-681 779	17 966

Въз основа на данните от таблицата могат да се направят следните по-важни изводи:

През целия прогнозен период се наблюдава значителен недостиг на средства за финансиране на разходите, заложи в мерките по ПУРБ, като най-значителен е той през 2010 и 2014 г. поради големите инвестиции в канализация и ГПСОВ, които България е поела ангажимент да направи по силата на Договора за присъединяване към ЕС.

Възможните начини за запълване на този финансов недостиг са свързани с използването на безвъзмездни средства по линия на ОП „Околна среда 2007-2013 г.“, ПУДООС, Програма „ИСПА“, както и финансиране от бизнеса, общините и т.н.

7.2.3. Преценка за най-ефективна от гледна точка на съотношението «разходи-ползи» комбинация от мерки и действия

В икономическата теория съществуват разнообразни методи за оценка на финансовите и икономическите аспекти на инвестиционните проекти, като най-често използвани са следните методи:

- Анализ на разходите и ползите;
- Анализ на сегашната и бъдеща стойност;
- Анализ на ефективността на разходите;
- Анализ на средните пределни разходи;
- Анализ на “способност за плащане”;
- Анализ на еластичността.

Най-голяма популярност е придобил анализът на разходите и ползите, който се използва от Европейската комисия за финансова и икономическа оценка на инвестиционните проекти, финансирани по линия на пред-присъединителните инструменти, Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Нормативната рамка на анализа на разходите и ползите се определя от следните документи:

- Регламент 1083/2006 на ЕС от 11 юли 2006 година относно определянето на общи разпоредби за ЕФРР, ЕСФ и КФ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999;
- “Ръководство за провеждане на АРП за инвестиционни проекти”, издадено от ГД “Регионална политика” за проекти, финансирани по линия на ЕФРР, Кохезионния фонд и ИСПА (2002 г.)
- “Ръководство за провеждане на АРП за инвестиционни проекти”, издадено от ГД “Регионална политика” за проекти, финансирани по линия на Структурните фондове, Кохезионния фонд и пред-присъединителните инструменти (юни, 2008 г.);
- Работен документ No4 на ЕК за програмен период 2007-2013 г. “Указания към методиката за изготвяне на АРП”;

Основните принципи на тези документи, както и спецификите по отношение на инфраструктурните проекти в сферата на водите са залегнали в Ръководството за подготовка на проекти в сектор “Води” по ОПОС 2007-2013 г., издадено от Министерството на околната среда и водите.

Анализът на разходите и ползите включва четири основни елемента:

- *Финансов анализ.* Анализът е насочен към оценката на прекия финансов ефект от инвестиционния проект. Оценката се извършва на базата на разпределението по години на инвестиционните и оперативните разходи и оперативните приходи от проекта. Основните показатели, по които се извършва финансовата оценка на проекта са: финансова нетна настояща стойност (ФННС) и финансова вътрешна норма на възвръщаемост (ФВНВ).
- *Икономически анализ.* Той разглежда освен прекия финансов ефект и възможните екологични, икономически и социалните и въздействия. Това е свързано с остойностяване и отразяване на ползи като напр. положителните външни ефекти от проекта - повишена стойност на екосистемите и подобряване условията за живот, повишаване цените на имотите, спестени разходи на населението и бизнеса и т.н. Основните показатели, по които се извършва икономическата оценка на проекта са: икономическа нетна настояща стойност (ИННС); икономическа вътрешна норма на възвръщаемост (ИВНВ) и съотношение ползи/разходи (П/Р).
- *Анализ на чувствителността.* Той позволява да се определят „критичните” променливи или параметри на модела. Подобни променливи са тези, чието изменение – положително или отрицателно, има най-голямо въздействие върху финансовото и/или икономическо изпълнение на проекта.
- *Анализ на риска.* Той изисква изчисляване на възможното разпределение на стойностите на финансовите и икономическите показатели съобразно промените на критичните променливи, идентифицирани при анализа на чувствителността.

Анализът може да прави оценка на отделен проект или група от проекти, като се изследват няколко алтернативи за осъществяването на проекта или групата от проекти. Всяка алтернатива се характеризира с различни особености от гледна точка на стойност на инвестициите, оперативните разходи и приходи, период на инвестиция и експлоатация, ползи за обществото и т.н. Избира се тази алтернатива, която е с най-добри стойности на финансовите и икономическите показатели.

Прилагането на инструментариума на анализа на разходите и ползите по отношение на мерките, заложи в ПУРБ, цели да даде оценка коя е най-ефективната комбинация от мерки и действия.

Първата стъпка при оценката е да се дефинират алтернативи т.е. комбинации от мерки, които да бъдат оценени.

Крайните срокове свързани с изграждането на канализационни системи и ГПСОВ, поети по силата на Договора за присъединяване на България към Европейския съюз:

- Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. – до 31.12.2010 г.;

➤ Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. – до 31.12.2014 г., и нетърпящото отлагане на учредяването на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници), правят задължително разпределянето на разходите по тези мерки в точно определени години. На практика не са дефинирани задължителни крайни срокове за изпълнение единствено за мерките свързани с управлението на влажните зони. Мерките, свързани с обученията по добри фермерски практики се изпълняват понастоящем.

Отчитайки тези особености на мерките, могат да се дефинират 2 алтернативни комбинации от времево разпределение на мерките:

Алтернатива 1:

- Разпределяне на разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. за 2010 г.;
- Разпределяне на разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. за периода 2011-2014 г.
- Разпределяне на разходите за учредяването на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници) за 2010 г.
- Разпределяне на разходите за управление на влажните зони и обученията по добри фермерски практики за периода 2012-2015 г.

Алтернатива 2:

- Разпределяне на разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. за 2010 г.;
- Разпределяне на разходите за изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. за периода 2011-2014 г.
- Разпределяне на разходите за учредяването на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници) за 2010 г.
- Разпределяне на разходите за обученията по добри фермерски практики за периода до 2015 г.
- Разпределяне на разходите свързани с възстановяване на влажните зони за след 2015 г.

Анализът на разходите и ползите е направен въз основа на следната информация:

- Сума на разходите по мерките (текущи и инвестиционни);
- Приблизителна оценка на евентуалните оперативни приходи от новоизградената инфраструктура. Те са изчислени чрез следния алгоритъм: (1) определен е броя на ново-присъединеното население към канализационни системи и ПСОВ; (2) изчислено е прогнозното количество на отведени и пречистени отпадъчни води, което това население ще генерира; (3) изчислени са прогнозните приходи като произведение на прогнозното количество на отведени и пречистени отпадъчни води и прогнозните цени за отвеждане и пречистване на отпадъчни води.
- Приблизителна оценка на социалните ползи от прилагането на мерките. Тъй като не разполагаме с подробна информация за естеството на всеки един конкретен инвестиционен проект, не можем да остойностим типичните ползи от инвестиционни проекти свързани с изграждането на канализация и ПСОВ като например спестяване на разходи от обслужване на септични ями, повишаване на стойностите на недвижимото

имущество и т.н¹. Също така на този етап не могат да се остойностят ползите свързани с учредяването на СОЗ.

Към настоящия момент може да се направи приблизителна оценка на ефекта от следните мерки, включени в ПУРБ:

- подобреното състояние на екосистемите в резултат от изграждането на ПСОВ.

Докладът „Ползите за страните кандидатки от привеждането в съответствие с достиженията на европейското екологично право” (Ecotech et al, 1999), прави допускането, че тези косвени ползи са ползи за цялото население на страната, в случая България. За целите на конкретен проект годишните ползи се измерват в евро на домакинство на километър на реката, в участъка, където ще има ефект.

Съгласно този доклад **Ползи** = Брой домакинства в България*Дължина на реката, участъкът, в който има подобрения (км)*Коефициент от скала, отразяващ приноса на проекта към съответствието с европейските директиви или 3,034 млн*9 км*0, 0017(евро) за поречието на една река, в която се заустват пречистените от ГПСОВ води. Тъй като за агломерациите с население над 10 000 е.ж. ще бъдат изградени 43 ГПСОВ, а за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж. ще бъдат изградени 126 ГПСОВ се приема, че ще има ефект върху поречията на 169 реки. Така може да се направи приблизителна оценка на ефекта от подобреното състояние на екосистемите в резултат от изграждането на ПСОВ за двете групи агломерации. Приема се, че ползите настъпват в първата година от началото на експлоатацията на новоизградената инфраструктура.

- подобро състояние на екосистемите в резултат от мерките, свързани с обучения по прилагането на добри земеделски практики на земеделски производители, кандидатстващи с проектни предложения към мерките от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г.

Тези мерки ще доведат до положителни ефекти, свързани с намаляване на замърсяването на земеделските земи с азот и фосфор в резултат от торенето с изкуствени торове, намаляване на замърсяванията от дифузни източници и т.н. Съгласно данните от агростатистиката обработваемата земеделска земя в България е 5 029 585 ха. По данни от преброяването на земеделските стопанства от 2003 г. (последни актуални данни, предстои провеждане на преброяване на земеделските стопанства в България през м.09.2010 г.) в България има около 655 000 земеделски стопанства. Въз основа на тези данни може да се изчисли средна площ от 7,7 ха (77 дка) на едно земеделско стопанство в България. Ако се приеме, че в рамките на предвидените мерки в ПУРБ ще бъдат обучени по 2-ма представители от 1 земеделско стопанство, то мерките ще имат ефект върху 2010 земеделски стопанства (планирани за обучение 4020 земеделски стопани, по 2-ма от земеделско стопанство). При тези допускания, мерките от обучението ще имат ефект върху 154 770 декара земеделска земя. Ако се приеме, че ползите от обучението възлизат на 2 лв./дка/година, то общите годишни ползи от обучението могат да се остойностят на 309 540 лв. за всяка една година до края на реализацията на Програмата за развитие на селските райони (до 2014 г.).

- ефекти от изпълнението на мерки, свързани с възстановяване на влажните зони.

Предвидените в ПУРБ мерки, свързани с възстановяването на влажните зони включват както инвестиционни, така и „меки” мерки. За целите на анализа на разходите и ползите ще бъдат остойностени само ползите от инвестиционните мерки, тъй като за „меките” мерки (изготвяне на програми и актуализация на планове) няма подходяща методологическа основа. Основните положителни ефекти от залегналите в ПУРБ инвестиционни мерки са свързани с подобряване на

¹ За тази цел са необходими подробни данни за всеки един инвестиционен проект (брой имоти, брой сградни отклонения, брой септични ями, средни цени на отводняване на септични ями в района, средни цени на имотите в градовете и селата и т.н.).

състоянието на екосистемите в резултат от редуцирането на биогенните елементи, както и създаване на добри условия за развитие на рибарството. Наблюденията на Консултанта в района на влажните зони² показва значително развитие на рибарството в резултат от възстановяването на влажните зони по поречието на р. Дунав. В резултат на това може да се допусне, че ползите от изпълнението на инвестиционните мерки ще възлязат на трикратно възстановяване на инвестициите в рамките на 5 годишен период т.е. 19 635 000 лв. (3 927 000 лв. годишно).

➤ Съгласно изискванията на Ръководството за анализ на разходите и ползите на ЕК при финансовия анализ е използвана норма на дисконтиране от 5%, а при икономическия анализ е използвана социална норма на дисконтиране от 5,5%.

На настоящия етап не са възможни анализ на чувствителността и анализ на риска поради недостатъчното информация и приблизителния характер на оценката.

Резултатите от анализа на разходите и ползите за двете алтернативи са представени в следващите две таблици:

² През 2004 г. Клуб „Икономика 2000” изпълни проект „Разработване на система за мониторинг и оценка на “Проект за възстановяване на влажни зони и намаляване на замърсяването в България ”

Таблица 7.2.5 Анализ разходи-ползи на Алтернатива 1

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Изходящи парични потоци											
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализация за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	613 876	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализационна мрежа за агломерациите с население 2000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	160 041	240 062	480 123	720 185	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население 2 000- 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889
Мерки от ПУРБ - инвестиции в учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници)	хил.лв.	140 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - обучение по добри фермерски практики	хил.лв.	200,5	200,5	200,5	200,5	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - свързани с управлението на влажните зони	хил.лв.	0	0	1 749	1 749	1 749	1 749	0	0	0	0
Общо изходящи парични потоци		754 546	175 611	257 380	497 442	737 303	50 007	48 258	48 258	48 258	48 258
Входящи парични потоци											
Приходи от пречистване на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.		6 815	7 691	8 511	12 283	13 684	15 249	16 988	18 921	21 069
Приходи от отвеждане на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.		502	752	1 066	3 667	3 866	4 078	4 299	4 532	4 776

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.		3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.							11 440	11 440	11 440	11 440
Подобрено състояние на екосистемите в резултат от мерките, свързани с обучението по прилагането на добри земеделски практики	ХИЛ.ЛВ.	309,5	309,5	309,5	309,5	309,5					
Ефекти от изпълнението на мерки, свързани с възстановяване на влажните зони	ХИЛ.ЛВ.			3 927	3 927	3 927	3 927	3 927			
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.										
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.										
Общо входящи парични потоци	ХИЛ.ЛВ.	310	11 531	16 584	17 717	24 091	25 382	38 597	36 631	38 797	41 189
Нетен паричен поток-финансов анализ	ХИЛ.ЛВ.	-754 237	-167 983	-244 700	-483 628	-717 116	-28 529	-25 004	-26 970	-24 804	-22 412
Нетен паричен поток-икономически анализ	ХИЛ.ЛВ.	-754 237	-164 079	-240 796	-479 724	-713 212	-24 625	-9 661	-11 627	-9 461	-7 069

(продължение)

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Изходящи парични потоци									
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализация за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализационна мрежа за агломерациите с население 2000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население 2 000- 10 000 е.ж.	хил.лв.	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889
Мерки от ПУРБ - инвестиции в учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници)	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - обучение по добри фермерски практики	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - свързани с управлението на влажните зони	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо изходящи парични потоци		48 258	48 258	48 258	48 258	48 258	48 258	48 258	48 258
Входящи парични потоци									
Приходи от пречистване на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	23 456	26 122	29 087	32 387	36 060	40 149	44 700	49 766
Приходи от отвеждане на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	5 032	5 304	5 590	5 891	6 207	6 541	6 892	7 262
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440
Подобрено състояние на екосистемите в резултат от мерките, свързани с обучения по прилагането на добри земеделски практики	хил.лв.								
Ефекти от изпълнението на мерки, свързани с възстановяване на влажните зони	хил.лв.								
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.								92 081
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.								560 144
Общо входящи парични потоци	хил.лв.	43 832	46 770	50 021	53 621	57 610	62 033	66 935	724 597
Нетен паричен поток-финансов анализ	хил.лв.	-19 770	-16 832	-13 581	-9 980	-5 991	-1 568	3 334	660 995
Нетен паричен поток-икономически анализ	хил.лв.	-4 426	-1 488	1 763	5 363	9 353	13 776	18 677	676 339

Показател	Стойност
ФННС	-1 889 552,13 лв.
ИННС	-1 766 670,92 лв.

Таблица 7.2.6 Анализ разходи-ползи на Алтернатива 2

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Изходящи парични потоци											
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализация за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	613 876	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализационна мрежа за агломерациите с население 2000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	160 041	240 062	480 123	720 185	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население 2 000- 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889
Мерки от ПУРБ - инвестиции в учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници)	хил.лв.	140 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - обучение по добри фермерски практики	хил.лв.	200,5	200,5	200,5	200,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Мерки от ПУРБ - свързани с управлението на влажните зони	хил.лв.							583	583	583	583
Общо изходящи парични потоци		754 546	175 611	255 631	495 693	735 554	48 258	48 841	48 841	48 841	48 841
Входящи парични потоци											
Приходи от пречистване на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	0	6 815	7 691	8 511	12 283	13 684	15 249	16 988	18 921	21 069
Приходи от отвеждане на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	0	502	752	1 066	3 667	3 866	4 078	4 299	4 532	4 776

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.	0	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.	0	0	0	0	0	0	11 440	11 440	11 440	11 440
Подобрено състояние на екосистемите в резултат от мерките, свързани с обучението по прилагането на добри земеделски практики	ХИЛ.ЛВ.	309,5	309,5	309,5	309,5	309,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ефекти от изпълнението на мерки, свързани с възстановяване на влажните зони	ХИЛ.ЛВ.							1 636	1 636	1 636	1 636
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	ХИЛ.ЛВ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо входящи парични потоци	ХИЛ.ЛВ.	310	11 531	12 657	13 790	20 164	21 455	36 306	38 267	40 433	42 825
Нетен паричен поток-финансов анализ	ХИЛ.ЛВ.	-754 237	-167 983	-246 878	-485 806	-719 294	-30 707	-27 878	-25 917	-23 751	-21 359
Нетен паричен поток-икономически анализ	ХИЛ.ЛВ.	-754 237	-164 079	-242 974	-481 902	-715 390	-26 803	-12 534	-10 573	-8 407	-6 015

(продължение)

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Изходящи парични потоци									
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализация за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369	15 369
Мерки от ПУРБ - инвестиции в изграждането на ГПСОВ и канализационна мрежа за агломерациите с население 2000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - експлоатация и поддръжка на новоизградената инфраструктура за агломерациите с население 2 000- 10 000 е.ж.	хил.лв.	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889	32 889
Мерки от ПУРБ - инвестиции в учредяване на СОЗ около питейни водоизточници и съоръжения (повърхностни и подземни източници)	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	0
Мерки от ПУРБ - обучение по добри фермерски практики	хил.лв.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Мерки от ПУРБ - свързани с управлението на влажните зони	хил.лв.	583	583	583	583	583	583	583	583
Общо изходящи парични потоци		48 841	48 841	48 841	48 841	48 841	48 841	48 841	48 841
Входящи парични потоци									
Приходи от пречистване на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	23 456	26 122	29 087	32 387	36 060	40 149	44 700	49 766
Приходи от отвеждане на отпадъчни води от експлоатацията на новоизградената инфраструктура	хил.лв.	5 032	5 304	5 590	5 891	6 207	6 541	6 892	7 262

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904	3 904
Подобрено качество на екосистемите в резултат от изграждането на екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440	11 440
Подобрено състояние на екосистемите в резултат от мерките, свързани с обученията по прилагането на добри земеделски практики	хил.лв.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ефекти от изпълнението на мерки, свързани с възстановяване на влажните зони	хил.лв.	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население над 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	92 081
Остатъчна стойност за екологичната инфраструктура за агломерациите с население 2 000 - 10 000 е.ж.	хил.лв.	0	0	0	0	0	0	0	560 144
Общо входящи парични потоци	хил.лв.	45 468	48 406	51 657	55 257	59 247	63 670	68 571	726 233
Нетен паричен поток-финансов анализ	хил.лв.	-18 716	-15 778	-12 527	-8 927	-4 937	-515	4 387	662 049
Нетен паричен поток-икономически анализ	хил.лв.	-3 373	-435	2 816	6 417	10 406	14 829	19 731	677 392

Показател	Стойност
ФННС	-1 892 382,20 лв.
ИННС	-1 769 646,34 лв.

7.2.4. Анализ на несъответствието и преценка на необходимостта от потенциална/времева и целева/ дерогация, спрямо екологичните цели на директивата, въз основа на оценка на разходите и ползите

Чл.4 (4) на РДВ допуска отлагане във времето за постигане на целите за добро състояние. Възможните причини за отлагане на постигането на целите за добро изпълнение са технически, естествени или икономически причини.

Естеството на икономическия анализ на водите предполага фокусиране на анализа главно върху икономическите причини за отлагане във времето на постигането на целите. Тези причини са свързани с недостига на средства за финансиране на всички мерки, заложи в ПУРБ, което налага отлагане на част от тях във времето.

Анализите, направени в предходните точки разкриха, че прогнозните приходи от водни услуги в района не са достатъчни, за да покрият разходите за водни услуги включително инвестициите и разходите за експлоатация и поддръжка свързани с мерките в ПУРБ. От друга страна разчетените средства от финансиране няма да бъдат достатъчни за покриване на разходите по всички остойностени мерки (без тези за експлоатация и поддръжка) от ПУРБ ако всички те бъдат разпределени до 2015 г.

Таблица 7.2.7 Съотношение на разходите по мерките от ПУРБ (без тези за експлоатация и поддръжка) и източниците на финансиране (Алтернатива 1 от Анализ „Разходи и ползи”)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Мерки (без разходи за експлоатация и поддръжка)	Хил.лв.	754 546	160 242	242 011	482 073	721 934	1 749
Финансиране	Хил.лв.	709 856	368 908	293 283	316 996	374 125	210 147

Идентифицираният недостиг от средства в периода до 2015 г. налага преразпределяне на част от разходите по мерките за периода след 2015 г.

Отправна точка при отлагането на изпълнението на мерки за след 2015 г. е това дали изпълнението на дадена група мерки е обвързано с вече поети ангажименти по силата на Договора за присъединяване към Европейския съюз. Такива са: (1) Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. – до 31.12.2010 г.; (2) Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. – до 31.12.2014 г. Към мерките с невъзможност за отлагане могат да се присъединят и тези за учредяването на СОЗ, което също трябваше вече да е приключило по силата на редица нормативни изисквания. В допълнение към това е необходимо да се посочи, че мерките за обучение на земеделски производители понастоящем вече се изпълняват.

Така реално в ДРБУВ могат да се дерогират само разходите за управление на влажните зони.

Таблица 7.2.8 Съотношение на разходите по мерките от ПУРБ (без тези за експлоатация и поддръжка) и източниците на финансиране (Алтернатива 2 от Анализ „Разходи и ползи”)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Мерки (без разходи за експлоатация и поддръжка)	Хил.лв.	754 546	160 242	240 262	480 324	720 185	0
Финансиране	Хил.лв.	709 856	368 908	293 283	316 996	374 125	210 147

Съгласно условията на настоящето задание, предложението за дерогиране на различни групи мерки трябва да бъде направено въз основа на резултатите от анализа на разходите и ползите от предходната точка. В нея е извършен анализ на двете посочени алтернативи:

- *Алтернатива 1:* Всички предвидени мерки се разполагат в границите до 2015 г.
- *Алтернатива 2:* В рамките на периода до 2015 г. се разглеждат само мерките, чието изпълнение е обвързано с вече поети ангажименти по силата на Договора за присъединяване към Европейския съюз - (1) Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население над 10 000 е.ж. – до 31.12.2010 г.; (2) Изграждането на канализационни системи и ГПСОВ за агломерации с население между 2 000 и 10 000 е.ж. – до 31.12.2014 г.; както и учредяването на СОЗ и обучението на земеделските производители. Останали мерки, които се свеждат единствено до мерките свързани с управлението на влажните зони се разпределят равномерно по години за периода 2016-2027 г.

Таблица 7.2.9 Стойности на показателите от Анализ „Разходи-ползи”

Показатели	Алтернатива 1	Алтернатива 2
ФННС	-1 889 552,13 лв.	-1 892 382,20 лв.
ИННС	-1 766 670,92 лв.	-1 769 646,34 лв.

И двете алтернативи получават отрицателни стойности на нетната настояща стойност (ННС), но стойностите на показателя за Алтернатива 1 са по-благоприятни от тези на Алтернатива 2, което я прави по-предпочитания вариант (виж таблицата). Това се дължи главно на икономическите ползи от мерките за управление на влажните зони, което прави по-изгодно от гледна точка на обществото тези мерки да бъдат „издърпани” максимално напред във времето т.е. да се избегне тяхната дерогация. Тъй като общата сума на тези мерки възлиза на 6,9 млн.лв., което е твърде ниска стойност на фона на значителните по размер инвестиции свързани с изграждането на канализация и ГПСОВ, то трябва да бъдат положени всички възможни усилия средствата за тези мерки да бъдат осигурени и те да бъдат осъществени също до 2015 г.

7.2.5.Предложения за конкретни мерки и действия за осигуряване на адекватна ценова политика, осигуряваща подходящи стимули на потребителите за ефективно използване на водите и постигането на екологичните цели на РДВ

Ценовата политика в областта на водите се утвърждава съгласно съществуващото законодателство в Република България от:

- **Държавната комисия за енергийно и водно регулиране** по предложение на самите В и К-дружества за предлаганите водни услуги за доставка на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води;

- **Министъра на земеделието и храните – със Заповед за доставка на вода за напояване на земеделски култури.**

Ценовата политика трябва да бъде съобразена с разбирането, че водните ресурси са общонационална собственост и интегрираното им управление трябва да преследва на първо място общонационалния интерес.

Във връзка с това се предлагат следните промени при реализацията на финансовата политика в областта на водите:

- **Централизиране на финансовите ресурси в една структура, условно наречена „Водна банка”;**

- Ясно разграничение на финансовите ресурси в структури, които осъществяват дейности в сектор „Води” на национално и местно равнище;
- Насочване на финансовите средства съгласно стратегически документи и планове, защитаващи националния и местните интереси;
- Създаване на условия за минимизиране на нецелесъобразното изразходване на средства при съществуващата разпокъсаност и преследване на частни интереси;
- Създаване на стройна система за контрол на набирането и изразходването на средства и защита на интересите на населението и бизнеса от създаването в областта на водите естествени монополи;
- Насочване на икономическите интереси на участниците от преследване на печалба чрез осъществяването на стопанска дейност, целяща икономическа експанзия понякога и във вреда на приоритетите по опазване на околната среда, към ограничаване на разходите чрез система, която регламентира получаваните средства.

За реализация на така формулираната финансова политика основен инструмент е ценовата политика. Основната промяна в това отношение е предложението за определяне на единни цени на национално или басейново ниво на управление на водите. Тези цени ще бъдат определени на основа на анализите и идентифицираните нужди в плановете за управление на речните басейни. На базата на получената информация от заинтересованите страни – ВиК дружества, Напоителни системи, Язовири и каскади, общини и като вземат предвид необходимите мерки, които следва да се реализират в съответния речен басейн, басейновите дирекции ще предложат за утвърждаване от МС единни цени за предоставяните услуги на територията на басейна.

Цените ще са лимитирани от възможността за плащане на населението в района на басейновата дирекция, като за основа ще се вземе консумация на вода от населението - например 100 литра на жител на ден, което отговаря на консумация от 36,5 куб.м. на година. На основата на изчисленията ще се определи допустимият процент от средния паричен доход на лице от домакинството. Този процент ще се използва за определяне на горната граница за допустимите цени на услугите. Тази граница ще е съобразена с възможностите за получаване на социални помощи за вода от най-ниско доходните домакинства чрез системата за социално подпомагане.

В общо допустимата цена ще се разграничат цени за отделните видове услуги, а именно:

- Цената за подадена вода на 1 куб.м.;
- Цена за отвеждане на вода (канализация) на 1 куб.м., изчислена на база количества подадена вода;
- Цена на третиране на вода на 1 куб.м., изчислена на база количества подадена вода;

В местата, където няма изградена канализация, ще се прилагат екологични такси, които ще са равни на цената за отвеждане и третиране. Таксите ще се определят на база количества подадена вода. От екологичните такси ще се приспадат доказани разходи за почистване на изгребни ями.

Съгласно направените предварителни изчисления в концепцията на база 2% от паричния доход на лице от домакинствата в страната през юли 2009 г. показват, че средната цена за страната може да е в порядъка на 2,02 лв. за кубически метър вода с включено ДДС, като от домакинствата при така обявената консумация ще могат да се събират приходи в порядъка на 565 млн.лв.

Същите цени и екологични такси ще се прилагат и към бизнеса. Заплащането ще става на база подадена вода освен в случаите, когато бизнесът ползва собствени водоизточници. В случаите, когато няма предоставянето на такива услуги, бизнесът също ще заплаща екологични такси.

Допълнителни екологични такси ще се набират от бизнеса, когато отвежда в канализацията, в градските пречиствателни станции или директно зауства води с замърсяване от 1,2 или 3 та степен.

Освен това бизнесът ще заплаща такса водоползване, когато черпи вода от собствени водоизточници, както и такса за ползване на воден обект, когато има разрешение за заустване. Тези такси ще се привеждат директно на „Водната банка”.

Такси за водоползване и ползване на воден обект ще заплащат ВЕЦ, рибни стопанства и други, същите ще се привеждат директно на „Водната банка”.

Направените предварителни изчисления при сега съществуващата ситуация показват, че от населението и бизнеса чрез тези механизми могат да се наберат годишни приходи в порядъка на 1 – 1,2 млрд.лв. за страната като цяло.

От тях за дружествата оператори ще се заделят около 45-50% или около 500 млн.лв. годишно, докато останалите средства ще се изразходват за обществени поръчки за инфраструктурни проекти.

7.2.6. Определяне на ефекта от предложените мерки за осигуряване на адекватна ценова политика върху възстановяването на разходите

Ефектът, който е вероятно да имат предложенията от описаната в предходната точка концепция, върху възстановяването на разходите в ДРБУВ е определен въз основа на следния алгоритъм:

➤ На база на предложеното в концепцията целево годишно потребление на 1 жител от 36,5 куб.м. и прогнозираната големина на едно домакинство /разработена в Раздел VI на настоящия ПУРБ/ е изчислено целевото годишно потребление на вода от домакинствата през прогнозния период.

➤ Изчислени са годишните социално поносими разходи за водни услуги на 1 домакинство като 2,5% от общия годишен доход на домакинство в РБУВ /прогнозите за доходите са разработени в Раздел VI на ПУРБ/ .

➤ Чрез разделяне на годишните социално поносими разходи за водни услуги на 1 домакинство на целевото годишно потребление на 1 домакинство е определена социално поносимата цена при целево потребление.

➤ Допълнително генерираните приходи от домакинствата в резултат от въвеждането на новите цени са изчислени като разлика между: (1) произведението на тези цени с прогнозното количество на доставената за домакинствата вода; и (2) сумата на прогнозираните по първоначално разчетените цени приходи от доставка на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води от населението.

➤ Допълнително генерираните приходи от бизнеса в резултат от въвеждането на новите цени са изчислени като разлика между: (1) произведението на тези цени с прогнозното количество на доставената за бизнеса вода; и (2) сумата на прогнозираните по първоначално разчетените цени приходи от доставка на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води от бизнеса.

Резултатите от оценката са представени в следващата таблица:

Таблица 7.2.10 Оценка на допълнителните приходи, които ще бъдат генерирани в резултат от приложението на предложените по т.2.9. мерки

	Мерна единица	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Текущо потребление на вода от населението-общо	хил. м ³	135 737	135 030	134 292	133 600	132 906	132 208	131 505	130 796	130 119	129 415
Водоснабдено население	бр.	3 342 993	3 325 135	3 306 524	3 289 059	3 271 532	3 253 911	3 236 179	3 218 307	3 201 227	3 183 473
Текущо потребена вода на 1 ж.годишно	м ³	40,60	40,61	40,61	40,62	40,63	40,63	40,64	40,64	40,65	40,65
Целево потребление на вода на 1 ж.годишно	м ³	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50
Среден размер на домакинство в РБУВ	бр.	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
Текущо потребление на вода на 1 домакинство годишно	м ³	89,33	89,34	89,35	89,36	89,38	89,39	89,40	89,41	89,42	89,43
Целево потребление на вода от 1 домакинство годишно	м ³	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30
Общ годишен доход на домакинство в РБУВ - лв. (разчетна величина)	лв.	8 725	9 416	10 146	10 848	11 540	12 274	13 045	13 905	14 874	15 832
Социално поносими разходи за водни услуги на 1 домакинство (2,5% от общия годишен доход)	лв.	218	235	254	271	288	307	326	348	372	396
Социално поносима цена с ДДС при целево потребление	лв.	2,72	2,93	3,16	3,38	3,59	3,82	4,06	4,33	4,63	4,93
Социално поносима цена без ДДС при целево потребление	лв.	2,26	2,44	2,63	2,81	2,99	3,18	3,38	3,61	3,86	4,11
Приходи от домакинствата при първоначално разчетените цени (поносими за населението от I-ва децилна група - най-ниско доходната група)	хил. лв.	173 654	196 216	217 623	239 237	270 723	292 494	315 152	334 287	354 769	376 534
Приходи от домакинствата при повишена цена (поносима спрямо общия годишен доход на домакинствата)	хил. лв.	307 276	329 862	353 499	376 008	397 907	420 997	445 079	471 840	502 143	531 583

	Мерна единица	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Приходи от бизнеса (индустрия, сел. стопанство, услуги и туризъм) при първоначално разчетените цени (поносими за населението от I-ва децилна група - най-ниско доходната група)	хил. лв.	55 908	62 960	69 280	76 561	85 708	93 041	99 935	107 272	115 089	123 426
Приходи от бизнеса (индустрия, сел. стопанство, услуги и туризъм) при повишена цена (поносима спрямо общия годишен доход на домакинствата)	хил. лв.	128 453	141 921	156 051	169 758	183 257	197 344	211 920	227 793	245 334	262 499
Допълнително генерирани приходи в резултат от приложението на мерките	хил. лв.	206 168	212 607	222 647	229 969	224 733	232 806	241 912	258 075	277 619	294 122

(продължение)

	Мерна единица	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Текущо потребление на вода от населението-общо	хил. м ³	128 683	127 925	127 140	126 408	125 662	124 912	124 162	123 417	122 670	121 926
Водоснабдено население	бр.	3 165 051	3 145 977	3 126 268	3 107 855	3 089 089	3 070 263	3 051 419	3 032 698	3 013 929	2 995 260
Текущо потребена вода на 1 ж.годишно	м ³	40,66	40,66	40,67	40,67	40,68	40,68	40,69	40,70	40,70	40,71
Целево потребление на вода на 1 ж.годишно	м ³	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50	36,50
Среден размер на домакинство в РБУВ	бр.	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
Текущо потребление на вода на 1 домакинство годишно	м ³	89,45	89,46	89,47	89,48	89,49	89,51	89,52	89,53	89,54	89,55
Целево потребление на вода от 1 домакинство годишно	м ³	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30	80,30
Общ годишен доход на домакинство в РБУВ - лв. (разчетна величина)	лв.	16 932	18 097	19 257	20 400	21 595	22 846	24 155	25 523	26 847	28 227
Социално поносими разходи за водни услуги на 1 домакинство (2,5% от общия годишен доход)	лв.	423	452	481	510	540	571	604	638	671	706
Социално поносима цена с ДДС при целево потребление	лв.	5,27	5,63	6,00	6,35	6,72	7,11	7,52	7,95	8,36	8,79
Социално поносима цена без ДДС при целево потребление	лв.	4,39	4,70	5,00	5,29	5,60	5,93	6,27	6,62	6,97	7,32
Приходи от домакинствата при първоначално разчетените цени (поносими за населението от I-ва децилна група - най-ниско доходната група)	хил. лв.	399 670	424 272	450 442	478 585	508 608	540 702	575 037	611 818	651 210	693 457
Приходи от домакинствата при повишена цена (поносима спрямо общия годишен доход на домакинствата)	хил. лв.	565 287	600 639	635 191	669 025	704 056	740 392	778 095	817 255	854 438	892 902
Приходи от бизнеса (индустрия,	хил. лв.	132 325	141 831	151 991	162 857	174 484	186 930	200 259	214 539	229 844	246 252

	Мерна единица	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
сел. стопанство, услуги и туризъм) при първоначално разчетените цени (поносими за населението от I-ва децилна група - най-ниско доходната група)											
Приходи от бизнеса (индустрия, сел. стопанство, услуги и туризъм) при повишена цена (поносима спрямо общия годишен доход на домакинствата)	хил. лв.	281 810	301 987	321 789	341 021	360 799	381 135	402 046	423 546	443 864	464 649
Допълнително генерирани приходи в резултат от приложението на мерките	хил. лв.	315 101	336 523	354 547	368 604	381 763	393 895	404 845	414 444	417 249	417 841